

UNITAT DIDÀCTICA. EDUCACIÓ SECUNDÀRIA.

El malbaratament dels aliments,
un problema dels nostres dies.

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat

Agència de
Residus de
Catalunya

1. INTRODUCCIÓ

2. UNITAT DIDÀCTICA

- MATÈRIES
- TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT
- OBJECTIUS D'APRENENTATGE
- COMPETÈNCIES BÀSIQUES
- CRITERIS D'AVUACIÓ
- CONTINGUTS
- METODOLOGIA I SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA
- DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS
- ORGANITZACIÓ SOCIAL
- MATERIALS I RECURSOS

3. ANNEXOS

3.1. MATERIALS DE CONSULTA

- SOBRE EL MALBARATAMENT D'ALIMENTS I LES BONES PRÀCTIQUES
- SOBRE ELS BANCS D'ALIMENTS I LES CAMPANYES SOLIDÀRIES DE RECOLLIDA D'ALIMENTS
- SOBRE ELS PROGRAMES INFORMÀTICS UTILITZATS

3.2. QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ DE L'ALUMNE

4. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

4.1. CONCURS DE RECEPTES

4.2. FALQUES PUBLICITÀRIES

INTRODUCCIÓ

Aquesta unitat didàctica és una introducció al tema del malbaratament dels aliments a què la nostra societat de consum ens aboca cada dia. Però també pretén anar més enllà: d'una banda, suggereix als estudiants un grapat de bones pràctiques per evitar aquest malbaratament tant a casa com al centre escolar, i, de l'altra, els mostra diferents iniciatives socials relacionades amb aquesta qüestió, en les quals poden participar.

Alhora, aquest tema dóna l'oportunitat de treballar amb l'alumnat diversos aspectes molt importants per a la seva educació integral, com ara la companyonia, el treball en equip, el compromís, el respecte i la solidaritat, entre d'altres.

Moltes de les activitats que proposa aquesta unitat, que s'adreça als quatre nivells de l'educació secundària, poden fer-se extensibles a grups d'educació primària, com ara l'esmorzar solidari, la visita al Banc dels Aliments o la presentació de vídeos.

Amb les activitats que es proposen, es pretén formar joves compromesos amb els hàbits de consum responsable i racional d'aliments, que siguin capaços de desenvolupar un paper actiu en la solució d'aquest problema, ja sigui promovent bones pràctiques de consum dins del seu entorn més proper (a casa i a l'escola) o participant activament en actuacions socials relacionades amb aquest tema.

Des del punt de vista organitzatiu, aquesta unitat es pot plantejar com un tema propi de les hores de tutoria al llarg de tot un trimestre, o es pot programar en forma de projecte interdisciplinari fent totes les activitats al llarg d'una setmana. Tot i així, atès que una de les activitats d'aquesta unitat —la recollida solidària d'aliments per fer una donació al Banc dels Aliments— implica l'aportació de les famílies, proposem que es dugui a terme al llarg del primer trimestre, fent coincidir la jornada solidària amb dates properes al Nadal, una època en què sembla que hi hagi més predisposició a mostrar-se solidari.

Atesa l'orientació de les activitats proposades, els alumnes han d'actuar com a agents actius en la tasca d'implicar diversos àmbits propers al seu entorn: famílies, membres de

l'AMPA, tots els estaments del centre educatiu i, fins i tot, comerciants. D'aquesta manera, s'aconsegueix que participin activament en la seva formació.

Per tal de donar una dimensió multicultural a aquesta unitat, els cartells i els tríptics informatius de la jornada es poden redactar en totes les llengües de l'escola i del seu entorn proper (barri, poble, etc.). Així doncs, hi hauria de col·laborar tot el professorat de l'àmbit de les llengües, i molt especialment el de l'aula d'acollida si el centre té alumnat de diverses procedències i cultures.

Finalment, cal apuntar que el tema del malbaratament alimentari que planteja aquesta unitat didàctica obre la porta a posteriors activitats o unitats didàctiques. Així, si el centre disposa d'un hort escolar, es pot promoure el compostatge fent portar els residus orgànics de casa al centre per fer compost, o contactar amb algun hort urbà per oferir-lo. D'altra banda, també es poden trobar extensions a altres temes, com ara l'anorèxia i la bulímia.

UNITAT DIDÀCTICA

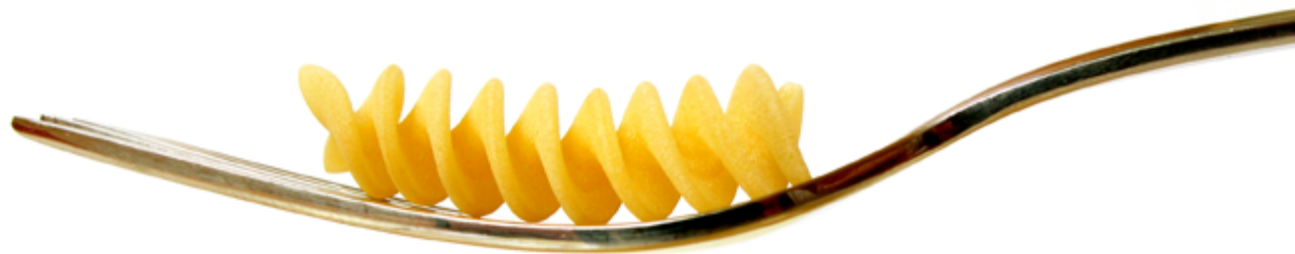
GRUP CLASSE	DURADA	PERÍODE
1r, 2n, 3r i 4t d'ESO	Aproximadament, catorze sessions d'una hora, més el temps necessari per recollir aliments i visitar el Banc dels Aliments.	Preferiblement, el primer trimestre (d'octubre a desembre)

MATÈRIES	TÍTOL I JUSTIFICACIÓ DE LA UNITAT
Aquesta unitat didàctica es coordina des de la tutoria, tot i que és interdisciplinària i hi estan implicades la majoria de matèries curriculars.	El malbaratament dels aliments, un problema dels nostres dies <i>Acostar els alumnes a la problemàtica del malbaratament dels aliments i fer-los conscients que poden tenir un paper actiu en la solució del problema.</i>

UNITAT DIDÀCTICA

OBJECTIUS D'APRENTATGE	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
Donar a conèixer el problema del malbaratament d'aliments.	Social i ciutadana	1. Reconèixer l'existència en la nostra societat d'una problemàtica respecte al malbaratament alimentari.
Conscienciar l'alumnat de la importància d'evitar el malbaratament d'aliments.	Social i ciutadana Coneixement i interacció amb el món físic Matemàtica	2. Emplenar el qüestionari sobre el malbaratament alimentari . 3. Reflexionar sobre la pròpia pràctica i la de la família.
Desenvolupar el pensament crític pel que fa a la influència dels mitjans de comunicació en els nostres hàbits alimentaris i de consum.	Autonomia i iniciativa personal Social i ciutadana Coneixement i interacció amb el món físic	4. Reflexionar i mostrar una actitud crítica sobre les necessitats reals de les persones i l'impacte de la publicitat i de determinades ofertes promocionals.

UNITAT DIDÀCTICA

OBJECTIUS D'APRENENTATGE	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	CRITERIS D'AVALUACIÓ
Promoure entre els alumnes un consum dels aliments racional i responsable, de manera que, dintre de les seves possibilitats, puguin incidir en el seu àmbit familiar i escolar.	Social i ciutadana Coneixement i interacció amb el món físic	5. Integrar el consum responsable dels aliments per tal de transmetre'l a l'àmbit familiar.
Participar activament en la campanya de recollida d'aliments.	Coneixement i interacció amb el món físic Social i ciutadana Matemàtica	6. Implicar-se activament en la campanya de recollida d'aliments.
Afavorir la participació i la implicació de les famílies i d'altres membres de l'àmbit proper als alumnes en activitats i accions promogudes des del centre educatiu.	Social i ciutadana Coneixement i interacció amb el món físic	7. Participar, juntament amb les famílies i altres membres de l'àmbit proper, en activitats i accions promogudes des del centre educatiu.
Utilitzar amb autonomia i esperit crític els mitjans de comunicació social i les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per obtenir, interpretar, elaborar i presentar en diferents formats informacions, opinions i sentiments diversos, i per participar en la vida social.	Comunicativa lingüística i audiovisual Artística i cultural Tractament de la informació i competència digital Aprendre a aprendre Autonomia i iniciativa personal Social i ciutadana	8. Investigar sobre el tema del malbaratament alimentari.
		9. Mostrar coneixement i autonomia en l'ús dels programes informàtics necessaris per dur a terme el treball de recerca.
		10. Produir una presentació de diapositives o una petita pel·lícula sobre aquest tema.

UNITAT DIDÀCTICA

OBJECTIUS D'APRENENTATGE	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	CRITERIS D'AVALUACIÓ
Expressar-se oralment, per escrit o audiovisualment, de manera coherent i adequada als contextos acadèmic i social i cultural.	Comunicativa lingüística i audiovisual Tractament de la informació i competència digital Autonomia i iniciativa personal	11. Presentar i exposar davant dels companys, de manera coherent i amb un llenguatge adequat, els resultats de la recerca que s'ha dut a terme.
Fomentar els valors de solidaritat, generositat, cooperació i responsabilitat.	Autonomia i iniciativa personal Social i ciutadana Coneixement i interacció amb el món físic	12. Implicar-se en actuacions que impliquin la solidaritat i la generositat vers els altres. 13. Mostrar-se cooperatiu i responsable en els treballs en grup.

UNITAT DIDÀCTICA. CONTINGUTS

PROPIS DE LA UNITAT DIDÀCTICA

- Coneixement del concepte de malbaratament d'aliments.
- Identificació de la quantitat d'aliments necessaris per viure.
- Coneixement de possibles bones pràctiques en les diferents fases de consum d'aliments (planificació de la compra, selecció dels productes, conservació...).
- Incidència de l'alumnat sobre la seva família en el canvi d'hàbits de consum responsable d'aliments.
- Descobriment de diferents accions públiques i/o privades al voltant d'aquest tema (Bancs dels Aliments, Caritas, partits polítics, supermercats...).
- Participació en l'organització de la campanya de recollida d'aliments del centre.
- Implicació de la família en la campanya de recollida d'aliments.

UNITAT DIDÀCTICA.

CONTINGUTS

TUTORIA

- Coneixement dels conceptes de *solidaritat*, *generositat*, *cooperació* i *responsabilitat*.

EDUCACIÓ PER A LA CIUTADANIA

- Identificació de bones pràctiques i d'estratègies de consum responsable.
- Respecte i valoració crítica de les opcions i els plantejaments dels altres; actitud autocrítica davant de les opcions i els plantejaments d'un mateix, i capacitat per expressar opinions i judicis de manera assertiva.

ÀMBIT DE LES LLENGÜES

- Adequació del llenguatge oral i escrit a la situació comunicativa corresponent.
- Aplicació dels coneixements lingüístics a les produccions escrites i/o audiovisuals, tant individuals com grupals.
- Percepció de les dificultats de comunicació amb persones que parlen altres llengües i ús d'estratègies verbals i no verbals que facilitin la intercomprensió.

UNITAT DIDÀCTICA.

CONTINGUTS

TECNOLOGIA

- Recerca a la xarxa d'informació pertinent al tema que es treballa.
- Coneixement i ús de programes informàtics de tractament de textos i d'imatges i realització de presentacions de diapositives (OpenOffice) i producció de petits films (Windows Live).

MÚSICA

- Elecció acurada de la música que ha d'acompanyar les presentacions de diapositives o el petit film.

VISUAL I PLÀSTICA

- Elaboració de cartells i tríptics informatius.

CIÈNCIES DE LA NATURALES

- Interpretació de l'alimentació com a procés per obtenir matèria i energia per viure, i com a gaudi.

MATEMÀTIQUES

- Anàlisi i càlcul de la quantitat d'aliments que necessitem per viure i dels que malbaratem.
- Pesatge d'aliments malbaratats a l'aula, a les papereres i als contenidors de l'escola.

CIÈNCIES SOCIALS

- Anàlisi de les noves formes de producció d'aliments i del problema de la fam al món i les seves implicacions globals. Valoració de les polítiques de cooperació i solidaritat.
- Anàlisi de les relacions entre la tecnologia, l'organització social i la producció de béns en un territori al llarg de la història. Presa de consciència del caràcter exhaustible dels recursos i de la necessitat d'una producció respectuosa amb el medi ambient i d'un consum responsable.

EDUCACIÓ FÍSICA

- Reconeixement de la relació entre l'alimentació, la salut i l'activitat física. Equilibri entre ingesta i despesa calòrica.

UNITAT DIDÀCTICA. METODOLOGIA I SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

METODOLOGIA

- Escolta activa
- Visionat de material audiovisual
- Treball cooperatiu
- Formació de grups heterogenis d'acord amb diferents criteris (sexe, cultura, capacitats, domini de la llengua...)
- Autogestió dels grups
- Creació d'espais que afavoreixen l'aportació personal de tothom
- Debat i participació
- Recerca d'informació mitjançant les TIC
- Elaboració de material audiovisual
- Presentació del material elaborat
- Sortides fora del centre educatiu
- Autoavaluació i valoració dels altres grups i de l'activitat

UNITAT DIDÀCTICA.

METODOLOGIA I SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS	ORG. SOCIAL	MATERIALS I RECURSOS
INICI	Esmorzar compartit <i>(Dues sessions. La primera, de mitja hora, per plantejar l'activitat i organitzar-se; la segona, d'una hora, per fer l'esmorzar i netejar i recollir l'aula)</i>	
	1. Amb uns quants dies d'antelació, es proposa al grup fer un esmorzar amb tots els companys i companyes de la classe. Cadascú ha de portar la beguda o l'aliment que vulgui, deixant clar que el que es porti serà per compartir. Es demana als alumnes que intentin organitzar-se de manera que no repeteixin aliments o begudes, però se'ls deixa prou llibertat d'acció. El dia proposat es fa l'esmorzar a l'aula.	Grup classe o per nivells <i>Lloc: aula ordinària</i> • Aliments, que portaran els alumnes • Plats, gots, plates, etc. que no siguin de plàstic • Estris i productes per netejar l'aula
	Auditoria d'aliments malbaratats: recompte, repartiment i reflexió sobre els aliments que han sobrat <i>(Una sessió d'una hora)</i>	
	2. Pesatge d'aliments malbaratats a l'aula. 3. Anàlisi de la quantitat d'aliments que ha sobrat de l'esmorzar i càlcul del percentatge d'aliments malbaratats respecte dels residus alimentaris (peladures...). Es reparteixen entre els alumnes. 4. Reflexió en grup sobre l'excés de menjar i beguda que han portat. És important repetir aquest esmorzar i l'auditoria posterior unes setmanes més tard, per constatar si hi ha hagut alguna millora en el comportament dels alumnes.	Petit grup Grup classe <i>Lloc: aula ordinària</i> • Per pesar aliments: mascaretes, guants, bata, balança... • Material escolar

UNITAT DIDÀCTICA.

METODOLOGIA I SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS	ORG. SOCIAL	MATERIALS I RECURSOS
DESENVOLUPAMENT		
Què és el malbaratament d'aliments? <i>(Dues sessions d'una hora)</i>		
5. Anàlisi en grup classe del concepte de malbaratament amb el suport de diversos vídeos. • Escolta activa de les explicacions del professor o professora. • Visionat de diversos vídeos sobre el tema. • Debat en petits grups i posterior posada en comú en gran grup. • Realització individual del qüestionari d'autoconeixement sobre el malbaratament alimentari, i valoració en gran grup dels resultats del qüestionari. És recomanable que aquest mateix qüestionari també es faci a casa, perquè els alumnes siguin conscients del punt en què es troba la família. 6. Plantejament de dues possibles línies d'acció: a) bones pràctiques en el consum d'aliments a casa i al centre educatiu, fent especial èmfasi a evitar llençar aliments de manera innecessària, i b) campanyes solidàries de recollida d'aliments. • Escolta activa de les explicacions del professor o professora. • Debat i posterior posada en comú.	Grup classe Petit grup Individual Família	<i>Lloc: aula ordinària, aula TIC, domicili particular dels alumnes</i> • Material escolar • Canó • Ordinadors

UNITAT DIDÀCTICA.

METODOLOGIA I SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS

ORG. SOCIAL

MATERIALS I RECURSOS

DESENVOLUPAMENT

Jornada solidària de recollida d'aliments

(Tres sessions d'una hora més el temps necessari per recollir, recomptar i emmagatzemar els aliments)

7. Creació, en grups, d'una presentació de diapositives o una pel·lícula sobre el malbaratament d'aliments, les bones pràctiques en el consum d'aliments, els bancs d'aliments, o les campanyes solidàries dels supermercats i altres institucions.

Cada curs se centra en una de les quatre possibles línies de treball, i posteriorment presenta als altres cursos el treball dut a terme.

- Organització i distribució dels grups d'acord amb criteris d'heterogeneïtat.
- Visionat per grups de diferents tutorials per confeccionar presentacions de diapositives i pel·lícules.
- Investigació als diferents webs proporcionats pel professorat sobre la informació necessària per redactar el guió dels treballs.
- Recerca de material audiovisual per confeccionar les presentacions.
- Redacció del guió.
- Muntatge de la presentació o pel·lícula.

8. Presentació als diferents cursos dels treballs elaborats.

9. Anàlisi i reflexió de l'activitat en grup classe, fent especial èmfasi en si els alumnes han notat algun canvi de conducta pròpia i/o familiar pel que fa al malbaratament alimentari.

Grups de 3-4
alumnes dins
del grup classe

Grup classe

Lloc: aula ordinària i aula TIC

- Material escolar
- Canó
- Ordinadors

UNITAT DIDÀCTICA.

METODOLOGIA I SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS	ORG. SOCIAL	MATERIALS I RECURSOS
DESENVOLUPAMENT Presentació de diapositives o pel·lícula sobre el malbaratament dels aliments i/o les campanyes solidàries (<i>Quatre sessions d'una hora més una sessió d'una hora per a la presentació a la resta de cursos</i>) S'hauria d'intentar promoure, en la mesura del possible, que els aliments que es recullin per a la jornada de recollida solidària d'aliments no siguin productes comprats per a l'ocasió, sinó: • Procedents de casa, amb dates de consum preferent properes. • Procedents de supermercats o botigues properes (productes no comercialitzables però sí comestibles). Respecte a aquesta última possibilitat, cal tenir present que pot ser difícil trobar supermercats que hi vulguin participar, atès que molts ja col·laboren amb diverses entitats. (Vegeu el vídeo explicatiu de la Fundació Banc dels Aliments). Per a l'organització, és necessari implicar la junta de l'AMPA i la direcció del centre.		<i>Lloc: aula ordinària, aula TIC, despatx de direcció, sala d'actes, menjador escolar, carrer, botigues i supermercats propers</i> • Material escolar • Impressora • Ordinadors • Caixes de cartró per guardar els aliments recollits

METODOLOGIA I SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

ORG. SOCIAL

MATERIALS | RECURSOS

10. Reunió dels delegats de curs amb la junta de l'AMPA i la direcció per dissenyar la jornada.
11. Concurs de cartells i tríptics per a l'escola, les famílies, botigues properes, etc. per tal de conscienciar la població propera. El jurat l'ha de formar una representació del centre (un/a professor/a, un membre del PAS i un de l'AMPA) i dos alumnes (el de menys edat i el de més edat del centre, per exemple). Si el centre també té educació primària i infantil, també podria estar representada en el jurat.
 - Organització i distribució dels grups d'acord amb criteris d'heterogeneïtat
 - Disseny dels tríptics i cartells
 - Participació en el concurs
 - Producció dels dissenys guanyadors
 - Enganxada de cartells a l'escola i als comerços propers que acceptin participar-hi
12. Jornada de recollida d'aliments. És recomanable que, al menys al final de la jornada, hi sigui present un membre de l'AMPA.
 - Muntatge de la paradeta de recollida d'aliments
 - Jornada de recollida
 - Recompte i emmagatzematge dels aliments recollits

- Delegats de curs
- Grups de 3-4 alumnes dins del grup classe
- Grup classe

1-2 alumnes per grup per fer els torns

2 alumnes per grup per al recompte

UNITAT DIDÀCTICA.

METODOLOGIA I SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS	ORG. SOCIAL	MATERIALS I RECURSOS
SÍNTESI		
<i>Visita al Banc dels Aliments i a alguna entitat social del barri (Un mati)</i>		
13. Visita al Banc dels Aliments i a una entitat social del barri o menjador solidari, i lliurament del menjar recollit amb la campanya.	Grup classe	<i>Lloc: Banc dels Aliments i entitat social del barri o menjador solidari</i>
<i>Reflexió final (Una sessió d'una hora)</i>		
14. Projectió de les fotografies que el professorat ha fet al grup durant tota la unitat.	Grup classe	<i>Lloc: aula ordinària</i>
15. Anàlisi i reflexió en grup classe de la unitat didàctica treballada.	Individual	• Material escolar • Canó
16. Realització individual del qüestionari d'autoavaluació de l'alumne.		

ANNEXOS

MATERIALS DE CONSULTA

SOBRE EL MALBARATAMENT D'ALIMENTS I LES BONES PRÀCTIQUES

Materials diversos:

- Malbaratament alimentari. Família i Escola
<http://goo.gl/QUB5hT>
- Enquesta d'autoconeixement sobre el malbaratament alimentari
<http://goo.gl/jhn5Ts>
- *Un consum + responsable dels aliments. Propostes per a prevenir i evitar el malbaratament alimentari*
<http://goo.gl/f4hCfa>
- Setmana Europea de la Prevenció de Residus. Acció comuna 2: malbaratament alimentari
<http://goo.gl/ZLY7Pq>

Vídeos:

- FoodWaste = Money Waste: <http://goo.gl/WmEgNI>
- Stop Wasting Food!: http://www.youtube.com/watch?v=b0ikJ4kiK_U
- Prou malbaratar aliments. Què podeu fer per aprofitar el menjar?:
<http://www.youtube.com/watch?v=5-seOJ9kMpA&feature=youtu.be>
- Stop Food Waste:
<http://www.youtube.com/watch?v=9K72SHEPOCE&feature=youtu.be>
- Canal Youtube Residus. Malbaratament Alimentari:
http://www.youtube.com/playlist?list=PLWQMeO43vsucDx0ZDQjGy746OqI_9PKv7
- ADEME. Opération «Sensibilisation des collégiens au gaspillage du pain»:
<http://goo.gl/JkOveB>
- IBGE - BIM. Combattre le gaspillage alimentaire: <http://goo.gl/Gf3vP6>

ANNEXOS

MATERIALS DE CONSULTA

SOBRE ELS BANC D'ALIMENTS I LES CAMPANYES SOLIDÀRIES DE RECOLLIDA D'ALIMENTS

Informació del Banc dels Aliments de Barcelona:

- Fundació Banc dels Aliments de Barcelona:
<https://www.bancdelsaliments.org/ca/home/>
- El Banc dels Aliments de Barcelona a la Wikipedia:
http://es.wikipedia.org/wiki/Banc_dels_Aliments_de_Barcelona
- El Banc dels Aliments de Barcelona a Wikilingua:
<http://goo.gl/icCRmk>

Vídeos sobre el Banc dels Aliments:

- El Banc dels Aliments en 90 segons:
https://www.youtube.com/watch?v=Va7_4IEYejg
- Vídeo promocional del Banc dels Aliments:
<https://www.youtube.com/watch?v=dTryacIBGLc>
- Vídeo *Convertir les minves de supermercats i mercats municipals en recursos solidaris de proximitat*: <http://youtu.be/QiisRZ4W-ZQ>

ANNEXOS

MATERIALS DE CONSULTA

SOBRE ELS PROGRAMES INFORMÀTIC UTILITZATS

Tutorials de Windows Live Movie Maker:

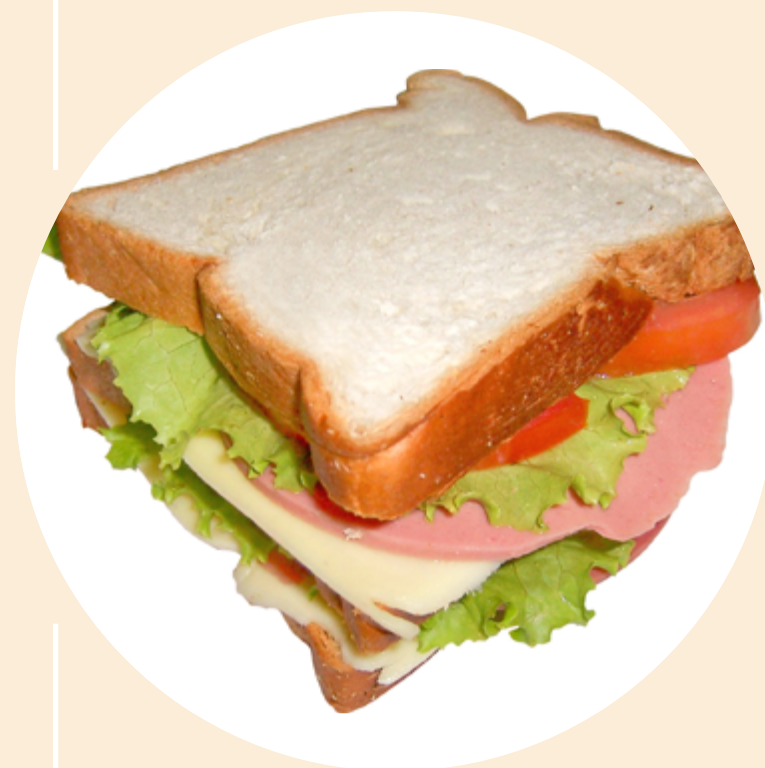
- Manual bàsic de Windows Movie Maker:
<http://goo.gl/2kXoX>
- Tutorial de Movie Maker:
<http://www.slideshare.net/sacra07/tutorial-movie-maker-352791>
- Tutorial de Windows Live Movie Maker:
<http://www.slideshare.net/fabiolasuseth/windows-live-movie-maker-7759085>

Tutorials en vídeo de Windows Live Movie Maker:

- Tutorial Windows Live Movie Maker:
<https://www.youtube.com/watch?v=nb6nz1CuzFM>
- VTutorial *Cómo utilizar Movie Maker para Windows Live*:
<https://www.youtube.com/watch?v=fnxyyK-LPGA>

Manual d'Apache OpenOffice:

- Manual d'Apache OpenOffice: <http://open-office.es/>

ANNEXOS.

QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ DE L'ALUMNE

EL MALBARATAMENT DELS ALIMENTS	SEMPRE O GAIREBÉ SEMPRE	ALGUNES VEGADES	POC O MAI
1. He escoltat amb interès les explicacions dels professors sobre el malbaratament dels aliments.			
2. He après aspectes sobre el malbaratament dels aliments que desconeixia.			
3. Intentaré posar en pràctica les bones pràctiques sobre consum dels aliments que he après.			
4. Intentaré influir en la meva família i en el centre escolar en el consum responsable d'aliments.			
5. He participat activament en les activitats proposades.			
6. He col·laborat en el treball en grup tot aportant opinions raonades.			
7. He sabut acceptar les crítiques constructives dels altres.			
8. He sabut criticar constructivament la meva feina i la dels altres.			
9. He après a expressar les meves idees i les del meu grup utilitzant les TIC.			
10. He après a cercar i seleccionar informació pertinent per al meu treball.			
11. He sabut presentar en públic el meu treball.			
12. Considero important fer constar aspectes que aquest qüestionari no recull:			

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

(ES PODEN ADAPTAR A L'ESO)

Les activitats que es presenten les han elaborat escoles d'educació infantil i primària, però es poden adaptar a l'ESO tenint en compte que:

- Hi ha hagut un treball conjunt entre tots els professors que han elaborat aquestes unitats.
- Serveixen per ampliar i aprofundir en el contingut d'aquesta unitat didàctica.
- Són adients per a centres integrats de primària i secundària.

CONCURS DE RECEPTES.

Activitat de primària integrada en el projecte de treball *El malbaratament alimentari i publicada per l'Agència de Residus de Catalunya*

Aquesta unitat sorgeix de la voluntat de promoure una activitat sobre el malbaratament alimentari que anés més enllà de l'àmbit escolar i arribés a implicar entitats rellevants del barri, el poble o la ciutat, com ara la seu del districte o l'ajuntament. D'una banda, permet als alumnes conèixer entitats importants de l'entorn i, de l'altra, fomenta l'esperit de col·laboració i implicació en la vida col·lectiva.

L'activitat consisteix en un concurs de receptes fetes amb sobralles, en què participen tots els alumnes del centre educatiu, amb la col·laboració de les famílies. Els alumnes poden escriure les seves receptes en una fitxa —que se'ls facilita— o bé enviar-les al bloc de l'escola. El concurs és obert a l'entorn i tothom pot dipositar les seves receptes a les bústies que hi pot haver als comerços locals.

La mateixa comissió organitzadora és l'encarregada de triar les receptes guanyadores (primer, segon i tercer premis). Es pot organitzar també un petit acte de lliurament de diplomes a les persones guanyadores.

Les receptes escollides es poden publicar a la revista local, si n'hi ha, i al web *De menjar NO en llencem ni mica* o a la pàgina de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària *Receptes contra el malbaratament d'aliments*.

Per a més informació, consulteu l'enllaç Projecte de treball: el malbaratament alimentari. Unitat 5. Publicat per l'Agència de Residus de Catalunya.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

(ES PODEN ADAPTAR A L'ESO)

Les activitats que es presenten les han elaborat escoles d'educació infantil i primària, però es poden adaptar a l'ESO tenint en compte que:

- Hi ha hagut un treball conjunt entre tots els professors que han elaborat aquestes unitats.
- Serveixen per ampliar i aprofundir en el contingut d'aquesta unitat didàctica.
- Són adients per a centres integrats de primària i secundària.

FALQUES PUBLICITÀRIES.

Activitat de primària integrada en el projecte de treball *El malbaratament alimentari i publicada per l'Agència de Residus de Catalunya*

Aquesta proposta s'emmarca dins un projecte de treball de centre i l'organitza un comitè específic. Pot servir com a activitat de cloenda per recollir les reflexions fetes pels diferents cursos al llarg de tota una setmana de treball sobre el malbaratament alimentari.

La unitat didàctica està pensada per a tots els alumnes del centre, fent les adaptacions necessàries segons el nivell. Com que és una activitat de cloenda, els objectius i continguts fan referència, sobretot, a la comunicació dels conceptes apresos sobre malbaratament en les diferents activitats que s'han fet. Per tant, es treballen sobretot aspectes lingüístics i tecnològics.

La integració de les tecnologies de la informació i de la comunicació que mostra la unitat didàctica serveix per organitzar, aplicar i presentar els aprenentatges adquirits. S'ha tingut en compte la utilització d'un programa lliure a l'abast de tots els centres, l'Audacity, com a instrument per recollir el treball fet a classe i de comunicació amb les famílies. Les falques creades, a més de la reproducció a través del sistema de megafonia de l'escola, poden posar-se a l'abast de tothom al blog o pàgina web, segons les disponibilitats de cada centre.

Per a més informació, consulteu l'enllaç Projecte de treball: el malbaratament alimentari. Unitat 6. Publicat per l'Agència de Residus de Catalunya.

Contingut tècnic:
Antoni Richart

Edita:
Agència de Residus de Catalunya

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament